

7/45077
68.172

T.C.
BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Sayı : 86782684 - 610 / 293
Konu : Yazılı Soru Önergesi

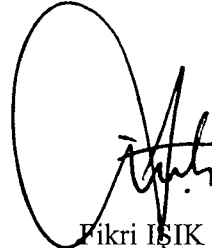
29.12.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
TBMM Ana Bina Bakanlıklar- ANKARA

İlgi: 17/06/2014 tarihli ve 43452547-120.00-182899 sayılı yazı.

İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın TÜRELİ'nin, "Otomotiv sektöründe yaşanan durgunluğa" ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/45077) esas nolu yazılı soru önergesi ile ilgili cevap ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Fikri IŞIK
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı (2 Sayfa)

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN RAHMİ AŞKIN TÜRELİ'NİN
7/45077 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Ülkemizde otomotiv sektörünün, satışların azalması nedeniyle giderek küçüldüğü bir dönemden geçilmektedir. 31/12/2013 tarihli ve 2013/5661 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla alınan Özel Tüketim Vergisi oranlarındaki artış nedeniyle otomotiv sektörü daha da zor bir döneme girmiştir. Buna ek olarak BDDK'nın kredi işlemlerine yönelik getirdiği sınırlamalar ve kurlarda, faizde yaşanan yükselişlerin neden olduğu olumsuz etkiler nedeniyle Türkiye otomotiv pazarındaki sorunlar ağırlaşmıştır. Nitekim ülkemizde otomobil ve hafif ticari araç satışları 2013 yılının Ocak-Nisan döneminde toplam 226.179 adetken, 2014 yılının Ocak-Nisan döneminde yüzde 25,4 oranında azalarak 168.577 adede gerilemiştir.

Bu bilgiler ışığında;

Soru 1- 31/12/2013 tarihli ve 2013/5761 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla otomobilden alınan özel tüketim vergilerine silindir oranlarına göre yüzde 5, yüzde 10 ve yüzde 15 oranlarında zam yapılmasını otomobil satışlarını azaltan nedenlerden biri olarak görüyor musunuz?

Cevap 1- 2014 yılı Ocak-Haziran döneminde toplam otomotiv pazarında görülen nispi daralmanın birden fazla sebebi olduğu düşünülmektedir. Bunlardan ilki, döviz kurlarındaki yüksek oranlı artıştır. Kurlarda 2013 Aralık ayından itibaren başlayan ciddi artış, otomotiv distribütörü firmalarca fiyatlara yılbaşından sonra yansıtılmış ve bu da araç fiyatlarını artırmıştır. İkinci bir etkenin ise BDDK tarafından taşıt kredilerine getirilen kredi tutarı sınırlaması olduğu söylenebilir. Son olarak, ÖTV oranlarındaki artışın da otomobil satışlarını azaltan nedenlerden biri olduğu düşünülmektedir.

Soru 2- Söz konusu Bakanlar Kurulu Kararı'nın doğru bir karar ve uygulama olduğunu düşünüyor musunuz?

Cevap 2- Bahse konu Bakanlar Kurulu Kararı gereği uygulanan ÖTV artışıyla, özellikle otomobil segmentinde yüzde 78 oranında gerçekleşen ithal araç satış oranının azaltılarak cari açığın dengelenmesi amaçlanmıştır. Bu bağlamda, anılan Kararın her ne kadar iç ve lüks tüketimi azaltıcı bir etkisi olsa da, cari açığın azaltılması faaliyetleri açısından önemlidir.

Bununla birlikte, ülkemizde üretilen otomobillerin silindir hacmi 1.600 cm³'ü geçmediği için yerli üretim araçlar ÖTV artışından oldukça az etkilenmiştir. Ayrıca, otomobil üretimimiz ve ihracatımız, AB otomotiv pazarında yaşanan olumlu gelişmelere paralel olarak artmaya devam etmekte olup, 2014 yılı Ocak-Haziran döneminde otomobil üretimi bir önceki yıla göre yüzde 18 (adet olarak) oranında, otomobil ihracatı ise yüzde 27 oranında (adet olarak) artmıştır.

Ayrıca, yine 2014 yılı Ocak-Haziran döneminde otomotiv sanayii toplam ihracatı TÜİK verilerine göre 9,42 milyar Dolar olarak gerçekleşmiş ve bir önceki yıla göre yüzde 13 oranında artarak 2,3 milyar dolar dış ticaret fazlası verilmiştir.

Soru 3- BDDK'nın kredi işlemlerine yönelik olarak getirdiği kısıtlamaların otomotiv piyasasını durgunlaştırdığına yönelik eleştirilere nasıl bakıyorsunuz?

Cevap 3- Söz konusu BDDK kararını müteakiben tüketicilerin kredi kullanım oranının artış hızında geçtiğimiz yıla göre ufak bir azalma olduğu görülmektedir.

Soru 4- Kurlarda yaşanan ani yükselmelerin otomotiv sektörüne darbe vurduğu konusundaki görüşleriniz nelerdir?

Cevap 4- 2013 yılının sonlarında döviz kurlarında başlayan ciddi yükselmeler otomotiv firmalarınca 2013 yılı içerisinde araç fiyatlarına yansıtılmamıştır. Ancak, 2014 yılı Ocak ayından itibaren ÖTV artışıyla beraber kur farkı da fiyatlara yansıtılmış ve bu durum pazarın daralmasında rol oynamıştır.

Soru 5- Faizlerde yaşanan dalgalanmalar size göre de otomotiv piyasasını olumsuz etkilemekte midir?

Cevap 5- 2014 yılının ilk çeyreğinde T.C. Merkez Bankası'nın faizlerde ciddi bir artışa gitmesinin iç talebi olumsuz etkilediği düşünülmekle birlikte, kredi kullanım oranlarının artmaya devam etmesi bu etkinin sınırlı olduğunu göstermektedir.

Soru 6- Araç fiyatlarında yaşanan artışın, taşıt kredilerindeki sınırlamaların ve ÖTV artışının yılın geri kalan kısmında otomobil pazarını olumsuz etkilemeye devam edeceği konusundaki düşünceleriniz nelerdir?

Cevap 6- Araç fiyatlarında yaşanan artış başta olmak üzere, ÖTV ve döviz kurlarındaki yükselme ile kredi sınırlamaları, otomotiv pazarının yılın ilk yarısındaki daralmada önemli rol oynamıştır.

T.C. Merkez Bankası'nın 24 Haziran 2014 tarihli toplantısında borçlanma faizinde değişikliğe gidilmemesi ve kurlarda önemli bir değişiklik yaşanmayacağı beklentisi ile pazarın yılın ikinci yarısında da daralmaya devam edeceği söylenebilir. Bununla beraber, firmaların gerçekleştirecekleri yılsonu kampanyaları neticesinde otomobil pazarının yılın ilk yarısına göre daha hareketli geçmesi mümkündür.

Diğer taraftan, otomobil ithalatının 2014 yılının ilk yarısında geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre % 26 azalması ise, cari açığın azaltılması amacıyla yapılan ÖTV artışının etkili olduğunu göstermektedir.